

Vi lär oss om: Matspjälkningssystemet

Filmens innehåll

För att kroppen ska må bra krävs att ett av våra kroppssystem fungerar som det ska, nämligen matspjälkningssystemet, ibland även kallat matsmältningssystemet.

Hur fungerar matspjälkningssystemet? Vilka organ består det av? Vilka problem kan uppstå i matspjälkningssystemet? Och vad kan du göra för att hjälpa det att fungera? I det här programmet lär vi oss bland annat om mekanisk och kemisk nedbrytning, hur matstrupen, magsäcken och magsyran fungerar samt om tunn- och tjocktarmens betydelse.

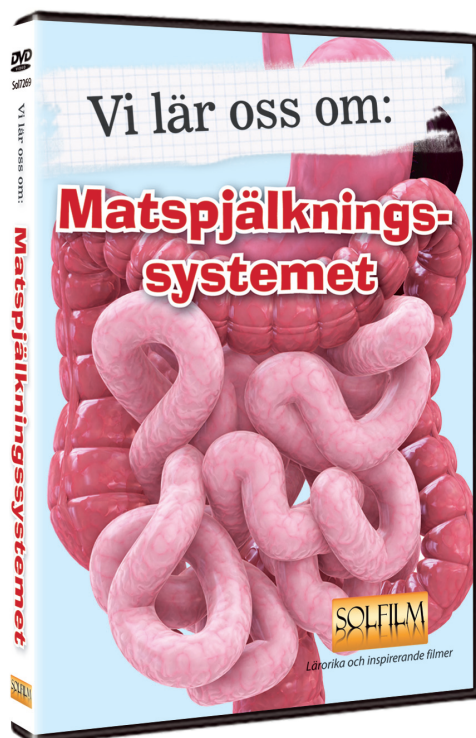
Vi går också igenom vad mineraler, vitaminer, fetter, kolhydrater och proteiner har för uppgifter i kroppen.

Programmet är indelat i kapitel:

- Matspjälkningens betydelse
- Matspjälkningsprocessen
- Sammanfattning

Undervisningen i biologi ska behandla följande centrala innehåll i grundskolan:

- Kroppens celler, organ och organsystem och deras uppbyggnad, funktion och samverkan.

Filmfakta

Ämne: Biologi

Ålder: Från 12 år (M) H

Speltid: 14 minuter

Svenskt tal

Produktion: VL, USA

Inlärningsmål:

- Att eleverna lär sig om hur matspjälkningssystemet fungerar och vilka organ som ingår i matspjälkningssystemet.

Vi lär oss om: Matspjälkningssystemet

Diskussionsfrågor

Det är viktigt att läraren/ledaren förbereder övningarna kring filmen och funderar igenom hur diskussioner och svar ska hanteras. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Anpassa gärna materialet och fördela eventuellt frågorna bland grupperna.

Följande frågor är indelade i kapitelordning.

Innan filmen

- Vad vet du om hur matspjälkningssystemet fungerar?

Matspjälkningens betydelse

- Vad är matspjälkning?
- Varför innehåller det viktigt att kroppen får rätt näringsämnen?
- I vilka livsmedel kan man hitta kolhydrater? Varför behöver man få i sig kolhydrater?
- Vad finns det för grupper av fetter?
- Vilka fetter behöver vi?
- Varför är det farligt med för mycket fett?
- Varför behöver vi proteiner?
- Vilka livsmedel innehåller protein?
- Ge exempel på några vitaminer. Varför behöver kroppen vitaminer?
- Vilka livsmedel innehåller vitaminer?
- Ge exempel på några mineraler. Varför behöver kroppen mineraler?
- Varför är det viktigt att dricka vatten?

Matspjälkningsprocessen

- Vad innebär mekanisk nedbrytning?
- Vad innebär kemisk nedbrytning?
- Var finns svaljet?
- Vilken funktion har matstrupen?
- Vad är övre magmunnen?
- Berätta om magsäcken, hur den är uppbyggd och vilka uppgifter den har.
- Varför får man sura uppstötningar/halsbränna?
- vilka uppgifter har tunntarmen? Vilka andra organ hjälper tunntarmens arbete?
- Vilka uppgifter har tarmluddet?
- Vilka uppgifter har tjocktarmen?
- Hur lång tid tar det ungefär för maten att färdas från mun till ändtarm?

Sammanfattning

- Hur skulle du sammanfatta matspjälkningssystemet funktioner och organ för någon som inte vet något om det?

Övrigt/efter filmen

- Vad tyckte du om filmen?
- Lärde du dig något nytt av att titta på filmen?

Uppgifter

- **Gruppuppgift:** Gör en affisch om matspjälkningssystemet. Rita först upp konturen av en människa på ett stort papper. Vilka är de viktigaste organen i matspjälkningssystemet? Rita in dem. Rita även in mat och hur den färdas genom matspjälkningssystemet.
- **Gruppuppgift:** Gör ett grupparbete om matspjälkningssystemet. Hur fungerar matspjälkningssystemet? Vad händer om matspjälkningssystemet skadas? Finns det ämnen som skyndar på matspjälkningsprocessen, hur fungerar de i så fall? Presentera arbetet för gruppen på stora ritblock, som webbsida, bok, film eller som en serietidning.

